

IA ROMÂNEASCĂ LA IAȘI

**Concurs de eseuri
și fotografie pentru
elevii din
municipiul Iași**

Iași, 2024

**Asociația furnizorilor de formare profesională
Dimitrie Cantemir**

IA ROMÂNEASCĂ LA IAȘI

**Concurs de eseuri și fotografie pentru elevii
din municipiul Iași**

Iași, 2024

Proiect realizat cu sprijinul Primăriei Iași

Cod ISBN 978-973-0-41092-1

ISTORIA IAȘULUI

Aftemi Daniel Constantin

clasa a IX-a

Coordonator, prof. Fotache Claudia

Zona Iașului a fost locuită cel puțin din perioada neolitică (finalul epocii de piatră). Descoperirile arheologice arată prezența, în perioada 5200-3500 î.Hr., a uneia dintre cele mai vechi civilizații ale Europei, numită Cucuteni, după numele unei localități de lângă Târgu-Frumos. Când împăratul Traian a cucerit Dacia, teritoriul Iașului a făcut parte din așa-zisul ținut al Daciei Libere.

Originea numelui

Numele orașului este legat de tribul iazigilor, un popor antic care făcea parte din familia sarmaților (de origine iraniană). Urmașii acestor triburi sunt „iașii”, care apar menționați în sec. XIV în zona Moldovei și a Ungariei și se crede că numele lor ar deriva de la vechii iazigi, unde yazg sau yash înseamnă „faimă bună” în sanscrită.

Prima mențiune a orașului

Iașul este un oraș mai vechi decât New York, sau multe alte orașe. Istoricii sunt de acord că anul 1408 reprezintă data cea mai sigură pentru prima mențiune a așezării, într-un privilegiu comercial emis de către Alexandru cel Bun pentru negustorii din Liov, Polonia.

Iași, Capitala Moldovei - 1564-1862

După anul 1564, capitala s-a mutat la Iași. Pentru următorii 300 de ani, Iașul s-a dezvoltat și a generat mai multe mișcări cultural-artistice, religioase, politice și de emancipare. Din nefericire, a fost și martorul unor distrugeri catastrofale cauzate de moline (1612), cutremure (1802), incendii

(1775, 1827), inundații periodice ale râului Bahlui, sau de atacuri ale armatelor otomane, rusești, tătare, poloneze și austriece.

Vasile Lupu (1634-1653) a dus Iașul la apogeu, construind lăcașe de cult de valoare monumentală (Mănăstirile Golia și Trei Ierarhi), o școală de învățământ superior și altele. A adus aici moaștele Sfintei Parascheva de la Constantinopol (1641) și a convocat Sinodul de la Iași (1642), ceea ce a transformat orașul într-o capitală a pelerinajului ortodox.

Iașul în perioada comunistă

În timpul regimului comunist, la Iași au avut loc distrugerii majore ale centrului vechi al orașului. S-a eliminat caracterul său istoric. Această politică a fost contrabalansată prin investiții majore în construcția de cartiere de blocuri de locuit și platforme industriale, care azi domină o parte a peisajului urban.

Cu toate acestea, Iașul oferea un repertoriu teatral bogat, spectacole de operă și concerte, muzeele și cinematografele fiind pline la marile proiecții. De altfel populația Iașului petrecea mult timp în familie sau cu prietenii în parcuri, grădini, ștranduri. În ciuda evenimentelor istorice, nu totdeauna fericite, Iașul și-a păstrat mereu aerul vesel.

Aderarea la U.E.

Iașul și-a redescoperit patrimoniul local, atractivitatea turistică și spiritul cosmopolit. Ultimii ani au însemnat o renaștere prin îmbunătățirea spațiilor publice, reabilitarea multor monumente istorice și culturale, punerea în valoare a clădirilor-simbol prin iluminat arhitectural etc. Internetul de mare viteză, renumele Universităților din Iași și depărtarea relativ mare față de piața de desfacere europeană au dus la dezvoltarea rapidă a sectorului IT și outsourcing, iar Iașul a devenit un oraș al tinerilor progresiști. Festivalurile culturale, viața de noapte, cumpărăturile și

conferințele de afaceri sau educaționale îmbogățesc paleta de motive pentru care tot mai mulți turiști aleg Iașul ca destinație.

Mai mult decât un simplu oraș, Iași este o întreagă cultură. Ce ar fi acesta fără Filarmonica Moldova, Teatrul Național „Vasile Alecsandri”, Catedrala Mitropolitană, Palatul Culturii sau Mănăstirea Cetățuia?

Cine vrea să intre într-o lume inspirată de cultură negreșit ajunge în orașul „celor șapte coline”!

CĂLĂTORIE CĂTRE LUMINA INTERIOARĂ A ORAȘULUI MEU

Andrian Georgiana

clasa a XII-a

Coordonator, prof. Brumă Alma Beatrice

Iași, un oraș plin de istorie și de cultură, situat în inima Moldovei, este un loc cu o bogată moștenire culturală și arhitecturală. De-a lungul timpului, Iași a fost un centru cultural și academic important, adăpostind numeroase monumente istorice și fiind un loc de referință pentru artă și cultură în România.

Orașul Iași se remarcă prin arhitectura sa impresionantă, cu clădiri istorice de neuitat, precum Palatul Culturii, care găzduiește muzee de artă și istorie. Este una dintre cele mai frumoase clădiri iluminate nocturn din lume. Cei care au reușit să ajungă în centrul orașului știu că, pe timpul nopții, imaginea Palatului este una deosebită. În anul 2019, celebra și impunătoarea clădire din centrul Iașului, ce poate fi observată din aproape toate zonele orașului, a fost inclusă într-un top al celor mai frumoase clădiri ce trebuie văzute pe timp de noapte. Palatul Culturii se află într-o companie selectă, alături de Palatul Regal din Madrid, Palatul Versailles, Palatul de Iarnă din Sankt Petersburg și Palatul Schönbrunn. Palatul Culturii din Iași, unul dintre cele mai importante monumente din capitala Moldovei, continuă să uimească prin frumusețea sa. Acesta adună, anual, turiști din toate colțurile Europei și nu numai.

Catedrala Mitropolitană este un simbol al orașului. Străzile pline de farmec, precum Ștefan cel Mare sau Cuza Vodă, te poartă înapoi în timp și te invită să descoperi frumusețea arhitecturală a orașului.

Un alt aspect distinctiv al Iașului este viața culturală vibrantă. Teatrele și cinematografele oferă o varietate de spectacole și filme, iar evenimente culturale precum Festivalul Internațional de Teatru sau Zilele Iașului aduc artiști, oameni de cultură și spectatori din întreaga țară și din străinătate.

De asemenea, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași este una dintre cele mai vechi și mai valoroase universități din România, contribuind la prestigiul academic al orașului.

Iașiul este și un centru al gastronomiei tradiționale românești. Bucătăria moldovenească este renumită pentru preparatele sale delicioase, precum tochitura moldovenească, sarmalele sau plăcinta cu brânză. Târgurile tradiționale, cum sunt Târgul de Crăciun sau Târgul de Paște, aduc în centrul orașului arome și gusturi autentice, completând experiența culturală a vizitatorilor.

Iașiul, unul dintre cele mai frumoase și importante orașe ale țării, are foarte multe lucruri de arătat celor care decid să îl viziteze. Astfel, chiar dacă există foarte multe obiective cunoscute, există și câteva locuri care așteaptă să fie descoperite de către turiști.

Una dintre cele mai frumoase biblioteci din lume se află în capitala Moldovei, într-o clădire încărcată de istorie și de importanță pentru orașul Iași. Este vorba despre Biblioteca Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” care a fost votată, într-un chestionar online în 2015, la care au participat câteva sute de mii de utilizatori, ca fiind cea mai frumoasă bibliotecă din lume, concurând cu biblioteci precum cele de la Trinity College din Dublin, Biblioteca Regală Portugheză de la Rio de Janeiro sau Biblioteca Națională din Praga.

Chiar dacă nu sunt considerate obiective turistice în adevăratul sens al cuvântului, în Iași există câteva locuri foarte interesante care au găzduit, de-a lungul anilor, foarte multe personalități marcante ale literaturii.

Bolta Rece este, poate, cel mai cunoscut local din Iași, iar acest lucru se datorează și numelor importante care i-au trecut pragul. Acesta se află pe strada care nu întâmplător se numește Rece, deoarece aici se găsesc foarte multe pivnițe.

Ceea ce face din Bolta Rece un loc cu adevărat special este că aici s-au adunat, în trecut, mulți dintre membrii Societății Junimea. Aceștia, după petreceri în localuri mai fastuoase, veneau pentru a încheia seara la povești și discuții care mai de care mai interesante, în timp ce serveau din vinurile adăpostite în pivnița localului. Astfel, Bolta Rece a fost cunoscută, multă vreme, ca „Universitatea vinurilor“.

De numele Bolta Rece se leagă și foarte multe întâlniri între Ion Creangă și Mihai Eminescu. Cei doi mari scriitori obișnuiau să se întâlnească într-o încăpere mai retrasă, unde discutau și împărțeau păreri până la orele dimineții.

În concluzie, Iașiul este un oraș cu o identitate puternică, care îmbină istoria, cultura și tradițiile într-un mod unic. De la monumente istorice impresionante la evenimente culturale de prestigiu, Iașiul își păstrează farmecul și își încântă vizitatorii cu bogăția sa culturală și diversitatea sa gastronomică. Un loc plin de viață și energie, Iașiul rămâne unul dintre cele mai frumoase orașe din România, atrăgând cu istoria sa și cu ospitalitatea locuitorilor săi.

POVESTE FĂRĂ SFÂRȘIT

Botea Ruslana

clasa a X-a

Coordonator, prof. Fotache Claudia

În inima Moldovei, acolo unde istoria se împletește cu misterul, se găsește un oraș cu o frumusețe rară și un nume deosebit – „Iași”. Acest nume se zice că ar proveni din limba slavonă veche „Jasy”, care înseamnă „încăpățânat”. *De aceea* - datorită caracterului puternic și hotărât al locuitorilor săi - a fost atribuit acest nume.

Iașiul este un loc plin de farmec și poveste. Printre străduțele sale pietruite și clădirile pline de istorie tronează Palatul Culturii, o bijuterie arhitecturală ce ascunde secrete vechi și legende fascinante.

Fiecare stradă, monument și colț al orașului poartă amprenta trecutului, făcându-l un loc ideal pentru a explora nu doar realitățile istorice, ci și tainele ascunse în umbra acestora. Se spune că sub străzile pavate și casele vechi s-ar întinde un labirint de tuneluri, lăcașuri subterane, care au fost săpate de mână de meșteșugari necunoscuți, departe de ochii lumii. Unele dintre aceste tuneluri ar lega clădiri emblematice ale orașului, precum Palatul Culturii, mănăstirile vechi, sau chiar Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”. Însă puțini au avut curajul să se aventureze în aceste catacombe, iar cei care au făcut-o au povestit despre senzații stranii, sunete nefirești și ecouri venite parcă din alt timp.

Se spune că, într-o seară de toamnă, când umbrele lungi se prelingeau peste piața centrală a Iașului și frunzele arămii începeau să cadă în dansul lor melancolic, a apărut din negura serii un personaj mistic. Îmbrăcat în mantia neagră, cu ochii ce păreau să străbată tainele universului, misteriosul călător pășea hotărât pe străzile pustii ale orașului. Locuitorii îl

priveau cu uimire de la geamurile lor pline de lumină, înțelegând că acel străin adusese cu el o aură de magie și de înțelepciune, care încarcă de mister și îmbrățișează orașul cu o putere nevăzută.

Legenda știută de bătrâni spune că acest personaj mistic este un vrăjitor vechi, din alte timpuri, a cărui înțelepciune depășește granițele lumii cunoscute și vine din vremuri apuse pentru a veghea asupra orașului și a locuitorilor săi. Se spune că în nopțile cu lună plină el se retrage în Palatul care, cu turnurile sale înalte ce străjuiesc orașul, devine refugiul său. Acolo, lumânările ard în tăcere, iar cărțile vechi șoptesc secrete demult uitate... El se retrage în misteriosul palat pentru a răsfoi cărți vechi și a descifra mesaje din lumi necunoscute. Cei curajoși, care îndrăzneau să se apropie, erau întâmpinați cu sfaturi înțelepte și previziuni ce păreau să vină din alt tărâm.

Astfel, Iașiul devine locul unde realitatea se contopește cu magia, iar personajul mistic rămâne o amintire vie, păstrată cu sfințenie în inimile celor ce cred că frumusețea orașului lor nu este doar în piatra clădirilor, în arhitectură sau peisajele pitorești, ci și în legăturile cu lumi nevăzute și în poveștile despre tărâmurile ascunse ale universului.

Orașul este o enigmă care se deschide doar celor care au răbdarea să privească dincolo de suprafață. Fiecare piatră, fiecare colț și fiecare poveste din acest oraș respiră un aer misterios, care te cheamă să îl explorezi și să îți pui întrebări. Dar poate că tocmai acest mister nerezolvat este cel care face Iașiul atât de fascinant: un oraș al umbrelor și al luminii, un loc în care realitatea și fantezia se întâlnesc pentru a țese o poveste fără sfârșit.

O CĂLĂTORIE ÎN TIMP LA PALATUL CULTURII DIN IAȘI

Hera Eduardo Alejandro

clasa a XII-a

Coordonator, prof. Cernahuz Camelia

Într-o dimineață splendidă din această toamnă, m-am hotărât să fac o vizită la Palatul Culturii din Iași, iar emoția mea era la cote maxime! De îndată ce am ajuns, am fost întâmpinat de frumusețea sa neogotică, care părea să mă invite la o petrecere a artei și a culturii.

Primul popas a fost la *Muzeul de Artă*. Wow! Picturile vibrante m-au făcut să simt că plutesc! O lucrare cu un peisaj rural românesc m-a făcut să zâmbesc în colțul ochiului: parcă eram în satul bunicilor! A fost ca și cum natura mi-ar fi zâmbit înapoi!

La *Muzeul Etnografic* impresia de întoarcere în timp, la vremea copilăriei mele, a fost deplină: parcă o vedeam pe bunica, în port popular, folosind cu îndemânare toate uneltele ei magice în fața cuptorului de lut. Și, oh!, ce poale-n brâu și ce cozonaci dulci și pufoși ne îmbiau apoi!

Apoi am descoperit *Muzeul Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu”*. Aici m-am transformat în micuțul cercetător entuziast! Experimentele interactive erau atât de distractive, încât am uitat complet de timp. Râdeam și mă bucuram ca un copil, iar zâmbetele celor din jur mi-au umplut inima de bucurie. Sunt aici peste 11.000 de piese foarte importante pentru evoluția înregistrării și redării sunetului, a istoriei tehnicii fotografice și cinematografice, a evoluției comunicațiilor și multe altele! Cu siguranță, trebuie să trec în wishlist o nouă vizită la acest muzeu!

Muzeul de Istorie ne aduce în fața ochilor trecutul întregii Moldove, din cele mai vechi timpuri și până în perioada contemporană. Atestată documentar în anul 1434, Curtea Domnească din Iași este locul unde s-a

scris istoria Moldovei vreme de câteva secole. Colecțiile de arme albe și de foc dau viață vechilor ziduri, evocând vremurile eroice din istoria vechii capitale a Moldovei. Vizita a culminat cu *Sala Voievozilor*. Am reușit să fiu prezent la deschiderea celei de-a 14-a ediții a FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL AL MUZICII MECANICE (FIMM 14). Am putut să mă bucur de expoziții interactive de muzică mecanică, spectacole ale flașnetarilor, concerte, coregrafie, animație etc. Această încăpere măreață m-a făcut să mă simt ca un rege! Frescele superbe și atmosfera plină de istorie mi-au tăiat răsuflarea.

La final, am ieșit pe terasa palatului și m-am desfătat cu panorama orașului. Iașul, cu străzile sale pline de viață, părea să danseze sub soare! Prezentul unui vechi oraș își asumă trecutul. Fabulosul ascunde ceva inefabil – sunete, zvâcniri și forme imposibil de prins în cuvinte. Perceperea lor e mai degrabă aproximare și viziune subiectivă. Nu este colț din vechiul Iași care să nu evoce vreun eveniment memorabil, vreun personaj, vreo operă, vreo dramă – de unde constatarea, reformulată de G. Topârceanu, că aici „fiecare piatră vorbește de trecut”. Invazii și devastări repetate, incendii devenite repere de neuitat, paragini sugerând melancolie, toate au lăsat urme. Și totuși, iată cum astăzi Iașul este „Cetate a Culturii”!

Am simțit o bucurie imensă, ca și cum fiecare colțișor îmi spunea o poveste. Mă gândesc mereu cât de norocos sunt să fiu parte a acestei frumuseți, care este Iașul!

Vizita la Palatul Culturii a fost o explozie de bucurie! Abia aștept să mă întorc și să descopăr și mai multe din magia acestui loc minunat! A te împărtăși din valorile afirmate aici – iată o problemă de onoare pentru toți românii.

INIMA MOLDOVEI - FRUMUSEȚEA ETERNĂ A IAȘIULUI

Oprea Ștefan Andrei

clasa a XI-a

Coordonator, prof. Bolborici Cristina

„Sunt români care n-au fost niciodată în Iași, deși n-ar trebui să fie niciunul, căci cine n-a fost aici nu poate să străbată cu înțelegere foile celor mai frumoase cronici, nu se poate pătrunde după cuviință de spiritul trecutului nostru care trăiește în acest loc mai viu și mai bogat decât oriunde aiurea [...]. În conștiința lui națională ar fi o lipsă dacă el n-ar fi văzut orașul care a fost și-și zice încă astăzi, cu mândrie, capitala Moldovei... ”. (Nicolae Iorga)

Cine vrea să descopere Iașul va intra aici ca pe o imensă poartă a istoriei noastre, fiindcă orașul celor șapte coline, este o comoară plină de istorie, cultură și frumusețe, cunoscut ca „Perla Moldovei”. Această titulatură nu este doar o figură de stil, ci și un omagiu adus unui oraș care strălucește prin patrimoniul său arhitectural, intelectual și cultural. De-a lungul timpului, Iașul a fost un loc important pentru dezvoltarea României, fiind un centru universitar și cultural de renume.

Primul element care conferă Iașului statutul de „perlă” este bogăția sa istorică. Aici, fiecare stradă, fiecare clădire spune o poveste.

Palatul Culturii, cu arhitectura sa neogotică impresionantă, este un simbol al orașului, reflectând grandoarea și importanța culturală pe care Iașul o are de secole. Palatul Culturii din Iași este o clădire

emblematică, construită, în perioada 1906 - 1925, în perimetrul fostei curți domnești medievale moldovenești, pe locul fostului palat domnesc. Clădirea este înscrisă în Lista monumentelor istorice și găzduiește astăzi mai multe muzee, oferind vizitatorilor o incursiune în arta și istoria regiunii.

Tot aici se află și Teatrul Național „Vasile Alecsandri”, una dintre cele mai vechi și mai frumoase instituții de teatru din România, un adevărat sanctuar al culturii românești.

Iașiul a fost mereu un loc al ideilor mari și al mișcărilor naționale. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, cel mai vechi

centru universitar din țară, a fost o sursă de cunoaștere și de inovație, formând mulți oameni de valoare, care au contribuit la progresul țării.

Frumusețea spirituală a orașului este uluitoare. Biserici și mănăstiri cu istorii fascinante împodobesc peisajul, iar pelerinajul la Catedrala Mitropolitană din luna octombrie este un moment special pentru toți cei veniți să se conecteze spiritual.

Nu în ultimul rând, modernitatea și dinamismul actual al orașului contribuie la farmecul său. Iașiul a devenit un important centru IT și de afaceri în ultimii ani, atrăgând investitori și tineri talentați din toate colțurile țării.

O POVESTE A VREMURILOR TRECUTE ȘI PREZENTE - PALATUL CULTURII, DIN IAȘI

Spînu Vladislav

clasa a X-a

Coordonator, Ionescu Alina

Palatul Culturii din Iași este un loc uimitor! Orice turist poate să admire frumusețea acestui palat și grădinile sale cu fântâni spectaculoase.

Noaptea, în lumina reflectoarelor, turiștii își fac poze, fascinați de magia pe care o emană palatul și grădinile. De sărbători, sau la concerte, palatul este înconjurat totdeauna de turiști și de localnici. Nu întâmplător este considerat cel mai popular loc turistic din Iași.

Acum este un muzeu uimitor, care a păstrat designul interior ca în timpul Prințului Alexandru Moruzi, care a construit în perioada 1803-1806 un impozant Palat Domnesc. Despre acesta din urmă, proiectat de arhitectul Johan Freywald în stilul neoclasic, s-a spus că avea „tot atâtea ferestre câte zile are anul”. În Sala Adunării Elective de la Palat (aflată pe atunci deasupra holului de intrare) s-a consfințit la 5 ianuarie 1859 alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca Domn al Moldovei, când i s-a încredințat misiunea de a realiza unirea. După Marea Unire de la 1859 și după mutarea capitalei la București, palatul a devenit sediu administrativ.

La începutul secolului al XX-lea se ia decizia de refacere a întregului palat în stil nou, în scopul creșterii funcționalității clădirii. Noul edificiu al palatului a fost realizat în stil neogotic, după planurile arhitectului Ion D. Berindey, însă construcțiile au fost stopate din cauza primului război mondial, când Palatul Culturii din Iași a fost transformat în spital. Refacerea palatului s-a prelungit pe o durată de două decenii. Edificiul a fost finalizat pe 11 octombrie 1925, a fost inaugurat în 1926 de către regele Ferdinand al României.

Palatul a slujit în al doilea război mondial drept cazarmă a trupelor germane și, ulterior, sovietice. În 1955, aici a fost sediul Tribunalului județean. Denumirea de Palat al Culturii datează din 1955, când edificiul a încetat să mai fie folosit de justiția ieșeană.

Cea mai interesantă încăpere din acest palat este *Sala gotică*, unde poți admira mozaicul, ce reprezintă un bestiariu medieval, iar în *Sala Voievozilor* se află medalioanele purtate de domnitorii Moldovei și regii României.

La faima palatului a contribuit și ceasul cu trei cadrane din turnul clădirii, ornamentat cu mici vitralii, reprezentând cele 12 zodii.

Acum palatul este un muzeu cu o mulțime de expoziții, precum sunt expoziția de artă și de fizică.

Se spune că la 1650 Curtea Domnească din Iași, după ce a fost incendiată de tătari, a fost recondiționată de către Vasile Lupu și mutată. Acum muzeul ce o reprezintă poate fi regăsit sub Palatul Culturii din Iași. Timp de șapte ani, istoricii și arheologii din Iași au făcut săpături și au scos la lumină ziduri vechi, care datează din 1430. Astfel au fost păstrate 5 secole importante ale istoriei Țării Românești.

În fiecare zi, din zona clopotelor Palatului Culturii din Iași răsună, la fiecare oră fixă, melodia „Hora Unirii“, compusă de Alexandru Flechtenmacher, pe versurile poetului Vasile Alecsandri. Inițial, „Hora Unirii“ se auzea pe o rază de până la doi kilometri în jurul Palatului, iar în anii '60 era transmisă, prin unde radio și un sistem de difuzoare, în câteva puncte importante din oraș. Acum, când imensul ceas de la Iași dă ora exactă, „Hora Unirii“ se aude peste tot în lume, pentru că are o instalație capabilă să capteze și să distribuie, prin intermediul internetului, sunetele originale emise de clopotele ceasului din Turn.

Ne mândrim cu faptul că Palatul Culturii din Iași se află pe poziția a treia în clasamentul Rolandia. Pe prima poziție din clasament se află Palatul Regal din Madrid, pe locul doi este Palatul Peterhof, iar pe a patra, după clădirea din Iași, Palatul Versailles.

Pentru noi, Palatul Culturii este un loc sacru.

Iubiți-l!

Palatul Administrativ

Palatul Ocârmuirii – arhitectura dintre anii 1806-1883

Palatul Culturii, azi

Turnul cu ceas

